

Rolnummer 4992
Arrest nr. 98/2011 van 31 mei 2011

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 132*bis*, eerste lid, van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium, gesteld door de Raad van State.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey en P. Nihoul, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest nr. 205.827 van 25 juni 2010 in zake Jean-Philippe Tondeur tegen het Waalse Gewest, tussenkomen partij : de nv « Seti », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 2 juli 2010, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 132*bis*, eerste lid, van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de afgifte van een milieuvergunning met toepassing van de artikelen 113 en 127 van het voormelde Wetboek enkel mogelijk maakt indien dergelijke afwijkingen vooraf zijn toegestaan door een vergunning afgegeven in het kader van de politie inzake stedenbouw, terwijl de exploitatie die het voorwerp uitmaakt van de aangevraagde milieuvergunning en die dergelijke afwijkingen noodzakelijk zou maken, geen onder de politie inzake stedenbouw ressorterende vergunning vereist ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Jean-Philippe Tondeur, wonende te 1380 Maransart, rue de la Virère 1;
- de nv « Seti », waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd te 1380 Lasne, chaussée de Charleroi 1;
- de Waalse Regering.

Op de openbare terechtzitting van 5 april 2011 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. J. Sambon, advocaat bij de balie te Brussel, voor Jean-Philippe Tondeur;
 - . Mr. J.-P. Lagasse, advocaat bij de balie te Brussel, voor de nv « Seti »;
 - . Mr. P. Moërynck, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. J.-F. Cartuyvels, advocaat bij de balie te Marche-en-Famenne, voor de Waalse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Op 20 augustus 1985 verwerft J.-P. Tondeur een woning te Plancenoit. Het gebouw ernaast wordt uitgebaat als discotheek. Beide gebouwen bevinden zich in het boerschap « Ferme Belle Alliance », ingekleurd als landbouwgebied op het gewestplan van Nijvel dat werd goedgekeurd bij een koninklijk besluit van 1 december 1981. Die plaats bevindt zich eveneens binnen de omtrek van het gebied van het slagveld van Waterloo beschermd bij de wet 26 maart 1914 voor de instandhouding van het slagveld van Waterloo en is opgenomen op de lijst van het uitzonderlijk erfgoed van Wallonië bij het besluit van de Waalse Regering van 5 september 2002.

Op 25 november 2004 wordt aan de naamloze vennootschap « Seti », eigenaar van de discotheek, een patrimoniumsattest afgegeven. Op 4 juli 2005 wordt een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning ingediend met het oog op de uitvoering van aanpassingswerken aan de buitenkant van het gebouw dat als discotheek wordt uitgebaat. De stedenbouwkundige vergunning wordt afgegeven door de gemachtigde ambtenaar op 10 november 2005. Tegen die vergunning wordt geen enkel beroep ingediend.

In september 2005 dient de nv « Seti » een aanvraag tot milieuvergunning in voor de regularisatie van de exploitatie van de discotheek. Op 12 december 2005 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lasne de aangevraagde milieuvergunning. Op 28 december 2005 stelt de nv « Seti » tegen die beslissing beroep in bij de Waalse Regering. Op 13 maart 2006 kent de minister van Landbouw, Landelijke aangelegenheden, Leefmilieu en Toerisme de gevraagde vergunning toe. Bij verzoekschrift ingesteld op 11 mei 2006 verzoekt J.-P. Tondeur de Raad van State het ministerieel besluit waarbij die vergunning is toegekend nietig te verklaren.

De Raad van State stelt vast dat de op 10 november 2005 afgegeven stedenbouwkundige vergunning geen verband houdt met de bestemming van het onroerend goed voor de exploitatie van een discotheek. Hij stelt ook vast dat die bestemming diende te worden geregulariseerd ten opzichte van het landbouwgebied. Hij besluit hieruit dat de regularisatie bij de bestreden handeling is gebeurd zonder dat vooraf een stedenbouwkundige vergunning met betrekking tot de voor de geplande exploitatie vereiste werkzaamheden is afgegeven. De Raad van State merkt op dat, met toepassing van artikel 132*bis*, eerste lid, van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium, een milieuvergunning de afwijkingen kan genieten die zijn bepaald in de artikelen 113 [lees : 110 tot 112] en 127 van hetzelfde Wetboek wanneer een stedenbouwkundige vergunning die dergelijke afwijkingen bevat, vooraf is toegekend voor hetzelfde project of wanneer het een eenmalige vergunning betreft, maar dat daarentegen een milieuvergunning op zich, die geen enkele stedenbouwkundige vergunning voor de uitvoering ervan vereist, niet kan worden toegekend in afwijking van de artikelen 113 [lees : 110 tot 112] en 127 van het WWROSP, met name in afwijking van een door het gewestplan bepaald gebied. Hij stelt derhalve de hiervoor weergegeven vraag aan het Hof.

III. In rechte

- A -

A.1. J.-P. Tondeur, verzoeker voor de Raad van State, zet uiteen dat, te dezen, de aanvraag tot milieuvergunning ingediend door de nv « Seti » een aanvraag tot regularisatievergunning is voor een exploitatie die op onwettige wijze is aangevat, vermits die indertijd niet behoorlijk was toegestaan. Hij voert aan dat die aanvraag tot regularisatievergunning bijgevolg moet worden onderzocht als een nieuwe aanvraag, rekening houdend met de toepasselijke voorschriften van het gewestplan. Hij voegt eraan toe dat artikel 132*bis*, tweede lid, van het WWROSP niet kan worden gebruikt om de exploitatie van niet toegestane en niet met het gewestplan overeenstemmende activiteiten te regulariseren. Hij besluit dat geenszins sprake is van discriminatie wanneer de naleving van de voorschriften van het gewestplan wordt opgelegd voor een exploitatie die bij de inwerkingtreding van dat plan niet op regelmatige wijze bestond.

A.2.1. De nv « Seti » voert aan dat, op stedenbouwkundig vlak, de activiteit bestaande in de exploitatie van een discotheek gedurende verschillende jaren op regelmatige wijze op de plaats is uitgeoefend, vermits geen enkele bijzondere vergunning was vereist vóór de inwerkingtreding van het gewestplan van Nijvel, dat het perceel in landbouwgebied klasseert. Zij voegt eraan toe dat, op dat niveau, de betwiste activiteit geen enkel probleem stelt, aangezien de afwijkende bestemming kan worden behouden en, indien werkzaamheden moeten

worden uitgevoerd, zij afwijkende mechanismen kunnen genieten. Zij voert aan dat, eveneens op milieuvlak, de activiteit van een discotheek op regelmatige wijze is uitgeoefend vóór de inwerkingtreding van het besluit van de Waalse Regering van 4 juli 2002 tot bepaling van de lijst van de aan een milieueffectstudie onderworpen projecten en van de ingedeelde installaties en activiteiten, volgens hetwelk een milieuvergunning is vereist om de activiteit van een discotheek voort te zetten. Zij preciseert dat de problemen waarmee zij te maken heeft, voortkomen uit de noodzaak om een milieuvergunning te verkrijgen als gevolg van de wijziging van de milieureglementering die van toepassing is in de bijzondere context waarin, op stedenbouwkundig vlak, de voortzetting van de betwiste activiteit geen enkele stedenbouwkundige vergunning vereiste.

A.2.2. De nv « Seti » herinnert eraan dat het vaststaat dat de administratieve handelingen die niet vallen onder de politie inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening noodzakelijkerwijs in overeenstemming moeten zijn met de regels inzake ruimtelijke ordening en de plannen van aanleg. Zij voegt eraan toe dat die regel op bepaalde punten is afgezwakt en haalt het decreet van 11 maart 1999 voor de aanvragen tot eenmalige vergunning aan, alsook artikel 132*bis*, eerste lid, van het WWROSP. Zij merkt op dat evenwel in geen enkele matiging is voorzien wanneer, zoals te dezen, de activiteit, hoewel die in strijd is met het gewestplan, dateert van vóór de aanneming van dat plan en dus regelmatig is op stedenbouwkundig vlak.

A.2.3. De nv « Seti » voert aan dat de Waalse wetgever, met artikel 132*bis* van het WWROSP, de gevolgen van de afwijkende regelingen waarin de artikelen 110 tot 114 van hetzelfde Wetboek voor de politie inzake stedenbouw voorzien, heeft willen uitbreiden tot de andere administratieve polities wanneer het gaat om eenzelfde project dat aan verschillende vergunningen is onderworpen. Zij is van mening dat die bepaling in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, daar zij de toekenning van een afwijkende milieuvergunning alleen mogelijk maakt wanneer een afwijking is toegekend in een stedenbouwkundige vergunning met betrekking tot hetzelfde project. Zij voert immers aan dat de in het geding zijnde bepaling geen rekening houdt met het tijdsaspect van de « planologie » ten opzichte van de verkregen rechten die zijn ontstaan uit een stedenbouwkundige vergunning of uit een situatie die dateert van vóór elke reglementering met betrekking tot het verkrijgen van een dergelijke vergunning. Zij preciseert namelijk dat, in het kader van de politie inzake stedenbouw, wanneer een plan de bestemming van een gebied wijzigt, de tot dan toe op geldige wijze uitgeoefende activiteit die zou indruisen tegen de nieuwe bestemming van het gebied, niet het voorwerp moet uitmaken van een regularisatie, aangezien nooit een afwijkende stedenbouwkundige vergunning moet worden aangevraagd voor de voortzetting van die activiteit.

A.2.4. De nv « Seti » is van mening dat artikel 132*bis*, eerste lid, van het WWROSP, in zoverre het het verkrijgen van een afwijkende milieuvergunning noodzakelijkerwijs koppelt aan de afgifte van een afwijkende stedenbouwkundige vergunning voor het project, maar niet de afgifte mogelijk maakt van een enkele milieuvergunning die afwijkt van de voorschriften van een gewestplan voor een project dat geen stedenbouwkundige vergunning vereist, een dubbele discriminatie inhoudt. Zij voert aan dat die bepaling een eerste discriminatie invoert tussen de projectontwikkelaars die slechts een milieuvergunning vereisen en de projectontwikkelaars die eveneens een stedenbouwkundige vergunning vereisen. Zij is ook van mening dat artikel 132*bis*, eerste lid, van het WWROSP een tweede discriminatie invoert onder de uitbaters die, vanaf hetzelfde ogenblik en in hetzelfde gebied, eenzelfde activiteit uitoefenen, aangezien diegene die, na de inwerkingtreding van een nieuw gewestplan dat de bestemming van het gebied wijzigt, aanpassings-, uitbreidings- of heropbouwwerken wil uitvoeren met betrekking tot zijn exploitatie, een milieuvergunning zal kunnen verkrijgen, terwijl diegene die geen dergelijke werken zal uitvoeren, geen milieuvergunning zal kunnen verkrijgen.

A.3.1. De Waalse Regering zet in verband met de bijzondere situatie van de nv « Seti » uiteen dat, indien die laatste houder was geweest van een geldige exploitatievergunning met toepassing van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming (besluit van de Regent van 11 februari 1946), zij aanspraak had kunnen maken op de hernieuwing van die vergunning met toepassing van artikel 132*bis*, tweede lid, van het WWROSP. Zij besluit hieruit dat de discriminatie waarvan de nv « Seti » het slachtoffer meent te zijn, voortvloeit uit het strafbare karakter van haar situatie.

A.3.2. De Waalse Regering wijst erop dat artikel 132*bis* van het WWROSP het beginsel toepast volgens hetwelk de individuele handelingen die niet vallen onder de politie inzake stedenbouw, zoals de milieuvergunning of de machtiging tot handelsvestiging, ertoe gehouden zijn de voorschriften van de plannen van aanleg in acht te nemen. Om die reden verbiedt die bepaling dat de bevoegde overheid in het kader van een andere administratieve politie zich mengt in het beleid en de doelstellingen die zijn vastgelegd in de plannen van aanleg, waarbij daarvan wordt afgeweken na afloop van een besluitvormingsproces dat geen procedurele waarborgen biedt die gelijkwaardig zijn aan die van het WWROSP, dat overigens in de persoon van de

gemachtigde ambtenaar een bepaalde overheid aanwijst om van die plannen van aanleg af te wijken. Bij wijze van voorbeeld voegt zij eraan toe dat de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning of van een eenmalige vergunning die afwijkt van het plan van aanleg is onderworpen aan een geheel van procedurele waarborgen die niet gelden voor de aanvrager van een milieuvergunning of van een machtiging tot handelsvestiging.

A.4. J.-P. Tondeur betwist de bewering van de nv « Seti » volgens welke de exploitatie van de discotheek op een ogenblik regelmatig zou zijn geweest. Hij is zijnerzijds van mening dat die exploitatie, zowel op stedenbouwkundig vlak als op milieuvlak, gebeurde met schending van het gewestplan van Nijvel, van de vereiste dat men vooraf in het bezit moet zijn van een stedenbouwkundige vergunning en van de vereiste dat men vooraf in het bezit moet zijn van een exploitatievergunning, zodat de voor de Raad van State bestreden vergunning een regularisatievergunning is. Hij onderstreept voorts dat de artikelen 111 en 132*bis* van het WWROSP de voortzetting van activiteiten die dateren van vóór de inwerkingtreding van het gewestplan alleen mogelijk maakt indien de vorige activiteit behoorlijk was toegestaan. Hij besluit dat de door nv « Seti » aangeklaagde situatie te wijten is aan haar eigen strafbare situatie.

A.5.1. De nv « Seti » antwoordt J.-P. Tondeur dat de problematiek dient te worden onderzocht in het licht van de huidige situatie en dat, indien de door haar aangeklaagde discriminatie niet bestond, de milieuvergunning die de Waalse Regering haar heeft toegekend, in afwijking van het gewestplan, niet zou kunnen worden bekritiseerd.

A.5.2. De nv « Seti » antwoordt de Waalse Regering dat er een klaarblijkelijke discrepantie bestaat tussen de situatie van het goed in het kader van de politie inzake stedenbouw, waarbij een eerdere bestemming die met het nieuwe plan in strijd is, kan worden behouden en de werkzaamheden zelfs kunnen worden toegestaan met toepassing van artikel 111 van het WWROSP, en de beoordeling van datzelfde goed in het kader van een andere politie waarbij zou moeten worden vastgesteld dat het gewestplan en de activiteit onverenigbaar zijn, ook al kan die laatste overigens worden behouden. Zij is van mening dat die twee beoordelingen moeten samenvallen waarbij die in het kader van de politie inzake stedenbouw primeert.

A.5.3. De nv « Seti » onderstreept ten slotte dat het bijzondere karakter van de aangevraagde milieuvergunning, die een regularisatievergunning is, geen enkele invloed heeft op het antwoord op de prejudiciële vraag.

- B -

B.1.1. Artikel 132*bis* van het Waalse Wetboek van ruimtelijke ordening, stedenbouw en patrimonium (hierna : WWROSP) bepaalt, in de versie die van toepassing is op het voor de Raad van State hangende geschil :

« De afwijkingen die zijn toegestaan in toepassing van afdeling 2 en afdeling 9 van dit hoofdstuk, zijn van toepassing op de handelingen die onder andere wetgevingen met betrekking tot hetzelfde ontwerp ressorteren.

Het is toegestaan om de activiteiten die toegelaten zijn bij een vergunning die is afgegeven vóór de inwerkingtreding van een plan en die niet beantwoorden aan de voorschriften ervan, verder te zetten tot en met de afloop van de geldigheidstermijn van bedoelde vergunning. De hernieuwing van bedoelde toelating kan worden toegestaan door de bevoegde overheid zolang dat verenigbaar blijft met de algemene bestemming van het betrokken gebied, van diens architectonisch karakter en de stedenbouwkundige optie die bedoelde voorschriften inhouden ».

De prejudiciële vraag heeft betrekking op het eerste lid van die bepaling.

B.1.2. De in die bepaling beoogde afdeling 2 bestaat uit de artikelen 110 tot 114 van het WWROSP. Het opschrift ervan luidt « Afwijkingen » en maakt deel uit van hoofdstuk III (« Vergunningsaanvragen, beslissingen en beroepen ») van titel V (« Stedenbouwkundige vergunningen en attesten ») van boek I (« Bepalingen betreffende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw ») van dat Wetboek.

De artikelen 110 tot 113 bepalen dat afwijkingen, met name van het gewestplan, kunnen worden toegekend bij de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning. Artikel 114 preciseert de procedure voor het aanvragen en toekennen van de afwijkingen. In het algemeen kunnen de afwijkingen inzake stedenbouw alleen uitzonderlijkwijs worden toegestaan door de Regering of de gemachtigde ambtenaar.

Afdeling 9 van hetzelfde hoofdstuk, in de versie van het WWROSP die op het voor de Raad van State hangende geschil van toepassing is, met het opschrift « Vergunningen aangevraagd door een publiekrechtelijk persoon of betreffende werken van algemeen nut, indiening en behandeling van de aanvragen », bevatte alleen artikel 127.

B.2.1. Artikel 132*bis* van het WWROSP, dat deel uitmaakt van afdeling 11 (« Vergunningen in verband met andere administratieve diensten ») van het voormelde hoofdstuk III, strekt ertoe het lot te regelen van bepaalde « gemengde projecten » waarvan de verwezenlijking vereist dat zowel een akte die valt onder de politie inzake stedenbouw als een akte die valt onder een andere politie, bijvoorbeeld de milieupolitie, wordt verkregen.

B.2.2. De meeste gemengde projecten waarvan de verwezenlijking vereist dat een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning worden toegekend, zijn onderworpen aan de regeling van de eenmalige vergunning, bedoeld in artikel 81, § 1, van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunning. Alleen de projecten met betrekking tot tijdelijke inrichtingen, proefinrichtingen of onroerende goederen bedoeld in artikel 109 van het WWROSP (de « onroerende goederen die op de beschermingslijst staan, beschermd zijn, gelegen zijn in een in artikel 209 van het Wetboek bedoeld beschermingsgebied of in een locatie opgenomen in de inventaris van de archeologische locaties bedoeld in artikel 233 ») kunnen niet het voorwerp uitmaken van een eenmalige

vergunning. De regeling van de eenmalige vergunning is niet van toepassing op het project dat het voorwerp uitmaakt van het voor de Raad van State hangende geschil, daar het betrokken goed is opgenomen in de inventaris van het architectonisch erfgoed van België en is gelegen binnen de omtrek van het beschermd gebied van de « Slag van Waterloo ».

B.2.3. In beginsel kan een milieuvergunning alleen worden afgegeven wanneer die in overeenstemming is met de plannen van aanleg die een verordenende kracht hebben. Een dergelijke vergunning kan dus niet worden afgegeven voor een activiteit die niet in overeenstemming is met de bestemming van het gebied waarin de exploitatie zich bevindt, behalve indien een afwijking van het gewestplan is aangevraagd en verkregen.

B.2.4. Het is mogelijk om een afwijking van het gewestplan te verkrijgen op basis van de artikelen 110 tot 112 van het WWROSP in de hypothese van een gemengd project dat de afgifte van een eenmalige vergunning vereist overeenkomstig artikel 97, derde lid, derde streepje, van het decreet van 11 maart 1999.

B.2.5. Voor de gemengde projecten waarop de regeling van de eenmalige vergunning niet van toepassing is, namelijk die welke zowel de toekenning van een stedenbouwkundige vergunning als die van een milieuvergunning vereisen, creëert het in het geding zijnde artikel 132*bis*, wanneer een afwijking van de stedenbouwkundige regels noodzakelijk is, het verband tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning. De afwijking kan worden toegekend in de stedenbouwkundige vergunning op basis van de artikelen 110 tot 114 of 127 van het WWROSP, en is, krachtens het voormelde artikel 132*bis*, van toepassing op de aanvraag voor een milieuvergunning met betrekking tot hetzelfde project.

B.3. Uit de overwegingen van het arrest waarin de vraag aan het Hof wordt gesteld, blijkt dat het voor de Raad van State hangende geschil betrekking heeft op een milieuvergunning die is afgegeven voor een exploitatie, te dezen een discotheek, die niet in overeenstemming is met de bestemming tot landbouwgebied bepaald in het gewestplan. De Raad van State heeft geoordeeld dat de stedenbouwkundige vergunning die eerder is toegekend met toepassing van artikel 111 van het WWROSP en bepaalde verbouwingen toestaat, geen verband hield met de exploitatie ervan als discotheek, zodat die afwijking, bij ontstentenis van handelingen « met betrekking tot hetzelfde ontwerp » in de zin van het voormelde artikel 132*bis*, die is verleend

met toepassing van artikel 111, niet van toepassing is op de aanvraag tot een milieuvergunning die is ingediend met het oog op de regularisatie van de exploitatie van de discotheek.

B.4. In de memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet met betrekking tot artikel 132*bis* wordt gepreciseerd :

« Uit de rechtspraak blijkt dat de administratieve handelingen die niet vallen onder de politie inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening in overeenstemming moeten zijn met de regels inzake ruimtelijke ordening en de plannen van aanleg wanneer zij vanzelfsprekend onder het toepassingsgebied ervan vallen.

Wanneer de aanvraag het voorwerp uitmaakt van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning, geldt de afwijking die is verleend in het kader van het onderzoek van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning voor de vergunningen die zijn toegekend voor hetzelfde project in het kader van andere wetgevingen, behoudens eventuele bijzondere bepalingen. De toegekende afwijkingen gelden ook voor de aan de aangifte onderworpen handelingen.

Wanneer de handeling die onder een andere wetgeving valt, kan worden onderzocht of afgegeven los van een stedenbouwkundige vergunning of bouwvergunning en het project een stedenbouwkundige of verkavelingsvergunning vereist, vraagt de verzoeker die een afwijking wil genieten, eerst de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning aan.

Wanneer geen enkele stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning vereist is, zijn de voorschriften van de plannen en reglementen zonder afwijking van toepassing » (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2001-2002, 309/1, p. 52-53).

Voorts wordt gepreciseerd dat « de afwijkingen bedoeld in artikel 132*bis* betrekking hebben op een project, met andere woorden een verrichting die ook en in de eerste plaats een stedenbouwkundige vergunning vereist waarvan de aanvraag en de afgifte in het kader van de afwijking precies de voorwaarde is die het mogelijk maakt dat de afwijking vervolgens geldt voor de handelingen die onder andere polities vallen [...] » (*ibid.*, p. 52).

B.5. In de prejudiciële vraag wordt het Hof verzocht het verschil in behandeling te onderzoeken dat zou voortvloeien uit de in het geding zijnde bepaling tussen de projecten die, voor de verwezenlijking ervan, zowel een stedenbouwkundige vergunning als een milieuvergunning vereisen, en de projecten waarvoor enkel een milieuvergunning nodig is. Wanneer de geplande exploitatie niet in overeenstemming is met de voorschriften van het gewestplan, kan een afwijking worden aangevraagd en verkregen wanneer de twee

vergunningen noodzakelijk zijn, terwijl het, in de hypothese waarin enkel een milieuvergunning is vereist, niet mogelijk is een afwijking te verkrijgen van de bestemming van het in het gewestplan gedefinieerde perceel.

B.6.1. Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust op het criterium van het soort van vergunning die wordt aangevraagd, waarbij de afwijking van het gewestplan alleen kan worden aangevraagd en verkregen wanneer een stedenbouwkundige vergunning moet worden afgegeven.

B.6.2. Het is niet irrelevant om, in een vergunning, een afwijking van de voorschriften van het gewestplan alleen te laten toestaan door de overheid die daartoe bevoegd is, namelijk de gemachtigde ambtenaar of de Regering zelf. In tegenstelling tot de procedure voor het onderzoek van een aanvraag tot milieuvergunning, waarbij de gemachtigde ambtenaar slechts een advies uitbrengt over de verenigbaarheid van het project dat een milieuvergunning vergt met de voorschriften van het gewestplan, vereist de procedure met betrekking tot de stedenbouwkundige vergunning dat de afwijking wordt toegekend of geweigerd door de overheid die ertoe is gemachtigd zich uit te spreken over de stedenbouwkundige belangen van het project.

Bovendien biedt de procedure van het onderzoek van een aanvraag tot milieuvergunning geen procedurele waarborgen die gelijkwaardig zijn aan die waarin artikel 114 van het WWROSP voorziet voor de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning die een afwijking van het gewestplan inhouden.

B.6.3. Om die redenen is het verantwoord dat de decreetgever een inmenging in de politiek inzake stedenbouw door een andere overheid heeft willen voorkomen, na afloop van een verschillende procedure, teneinde de samenhang te verzekeren voor het hele stedenbouwkundig beleid in het Waalse Gewest.

B.7.1. Niettemin doet zich een moeilijkheid voor in het specifieke geval van de exploitatie van een activiteit of installatie die, op het ogenblik dat die is begonnen, niet was onderworpen aan en bijgevolg niet in strijd was met de voorschriften van een gewestplan en geen milieuvergunning vereiste.

Indien, tijdens de exploitatie, een gewestplan wordt aangenomen dat de exploitatie in een gebied situeert waarvan de bestemming die activiteit of die installatie niet toelaat, en indien die exploitatie later wordt gerekend tot de activiteiten die voortaan een milieuvergunning vereisen, kan die laatste, aangezien zij moet voldoen aan het intussen aangenomen gewestplan, alleen worden afgegeven mits een afwijking van dat gewestplan wordt toegestaan. In die hypothese bevindt de uitbater, die geen stedenbouwkundige vergunning moet verkrijgen om een exploitatie voort te zetten die op stedenbouwkundig vlak regelmatig was op het ogenblik dat die is aangevat, zich in de onmogelijkheid om een dergelijke afwijkende milieuvergunning te verkrijgen.

B.7.2. De uitbater die zich bevindt in de in B.7.1 beschreven situatie, wordt anders behandeld dan de uitbater die, omdat hij een vergelijkbare exploitatie wil aanvatten, een stedenbouwkundige vergunning moet aanvragen en bij die gelegenheid een afwijking kan vragen van de voorschriften van het gewestplan en die bijgevolg kan laten gelden voor de milieuvergunning. Niets verantwoordt dat verschil in behandeling, dat derhalve strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8.1. De in B.7.2 vastgestelde discriminatie vindt haar oorsprong evenwel niet in artikel 132*bis* van het WWROSP, maar wel in de ontstentenis van een mechanisme dat waarborgen biedt die vergelijkbaar zijn met die welke gepaard gaan met de toekenning van een afwijking van het gewestplan bij de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning, waardoor de uitbater van een bestaande installatie die dateert van vóór het gewestplan en later wordt beschermd, een afwijking kan aanvragen van de in het gewestplan voorgeschreven bestemming van de plaatsen.

B.8.2. Het staat aan de Waalse decreetgever om die discriminatie te verhelpen.

B.9. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- Artikel 132*bis* van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

- De ontstentenis van een mechanisme dat waarborgen biedt die vergelijkbaar zijn met die welke gepaard gaan met de toekenning van een afwijking van het gewestplan bij de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning, waardoor de uitbater van een bestaande installatie die dateert van vóór het gewestplan en later wordt beschermd, een afwijking kan aanvragen van de in het gewestplan voorgeschreven bestemming van de plaatsen, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 31 mei 2011.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse